

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3957/2534

พันเอก หลพล พินทุ โยธิน กับพวกโจทก์ นาง อติสัย อ่าว สุวรรณผู้ร้อง เจ้าพนักงาน พัทธภัทรทรัพย์ผู้คัดค้าน บริษัท เดอะไพรมิด เอ็นเตอร์ไพรซ์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ทางสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 ได้ความ ว่าจำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการของจำเลยที่ 1 สั่งให้ บ. ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากในธนาคารของจำเลยที่ 1 ไว้ใช้ในกิจการของจำเลยที่ 1 ก่อนที่จำเลยที่ 2 จะหลบหนีไป ต่อมา บ. ได้มอบเงินที่ถอนมา ให้ผู้ร้องรับไว้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 จึงมีหนังสือ ทวงหนี้ และหนังสือยืนยันหนี้ให้ผู้ร้องชำระเงินดังกล่าว แก่กองทรัพย์สิน ของจำเลยที่ 2

## คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านต่อ ศาลชั้นต้น ครั้นถึงวันนัด ไต่สวน ผู้ร้อง แกล้งไม่สืบ พยานบุคคล แต่ขอให้ศาลชั้นต้นเรียกเอกสารบัญชีเงินฝากจากธนาคาร โดยอ้างว่าเป็น บัญชีเงินฝากของจำเลยที่ 1 ซึ่งหากได้ความ ดังกล่าวก็อาจเป็นจริง ตามที่ผู้ร้องอ้างว่าเงินในบัญชีไม่ใช่เงินของ จำเลยที่ 2 และมีปัญหาต่อไปว่า การที่จำเลยที่ 2 สั่งให้เบิกเงินจาก บัญชีเงินฝาก ของจำเลยที่ 1 แล้ว ต่อมา มีการมอบเงินดังกล่าวให้ผู้ร้อง จะถือ ว่าเป็นสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ 2 ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ จำเลยที่ 2 มีสิทธิเรียกให้ชำระหนี้หรือไม่ ซึ่งประเด็นดังกล่าว ศาลจะต้องพิจารณาตามพ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119 เมื่อ ผู้ร้องอ้าง เอกสาร ที่ยังไม่ เข้าสู่สำนวนศาล ศาลชั้นต้นจึงไม่มี ข้อเท็จจริงใดที่จะสั่งว่าเอกสารดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี และหาก ได้เอกสารดังกล่าวมา แล้วผู้ร้องไม่สืบพยานอื่น หรือนำสืบต่อไป ย่อมเป็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะต้องพิสูจน์ตามประเด็น ที่ตนยกขึ้นคัดค้านคำร้องของผู้ร้อง การที่ศาลชั้นต้นด่วนงดสืบพยานผู้ร้องโดยไม่เรียกเอกสารดังกล่าวให้แล้ววินิจฉัยว่าผู้ร้องไม่สามารถนำสืบได้ตามคำร้อง ให้ยกคำร้องของผู้ร้อง จึงเป็นการไม่ชอบ.คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยที่ 2 เด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนกิจการและทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 แล้วมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องชำระหนี้และยืนยันหนี้ไปยังผู้ร้องผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องมิได้เป็นหนี้จำเลยที่ 2 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนได้ความเพียงว่ามีการเบิกเงินของจำเลยที่ 1 ในบัญชีธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขาราชเทวีซึ่งมิได้เป็นบุคคลล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจติดตามหนี้รายนี้ ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่สั่งให้ผู้ร้องชำระหนี้แก่กองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องได้รับเงินจากนายบุญชู พงษ์มงคลสาม จำนวน 500,000 บาท ซึ่งจำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการรองผู้จัดการของจำเลยที่ 1 สั่งให้นายบุญชูเบิกไปจากบัญชีของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 กับพวกตั้งบริษัทจำเลยที่ 1 ขึ้น บังหน้าหลอกลวงประชาชน การรับจ่ายเงินของจำเลยที่ 1 กระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ 2 กับพวก เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงมีอำนาจรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ขอให้ยกคำร้องขึ้นพิจารณา ทนายผู้ร้องแกล้งไม่สืบผู้ร้องคงคิดให้ศาลชั้นต้นเรียกบัญชีกระแสรายวันเลขที่ 3788 ของจำเลยที่ 1 จากธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขาราชเทวีมาประกอบการพิจารณา ศาลชั้นต้น

เห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดี จึงสั่งให้งดเรียกเอกสารดังกล่าว แล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้องของผู้ร้องผู้ร้อง  
อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาจะต้องวินิจฉัยว่า ที่  
ศาลชั้นต้นสั่งงดเรียกพยานเอกสารและมีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องนั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้  
ร้องฎีกาว่า เอกสารที่ศาลชั้นต้นไม่เรียกมานั้นเป็นบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ที่จำเลยที่ 1 เปิด  
บัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร มิใช่บัญชีของจำเลยที่ 2 ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริงก็อาจเป็นไปตามคำร้อง  
ของผู้ร้องที่ว่าเงินในบัญชีมิใช่เงินของจำเลยที่ 2 และผู้ร้องมิได้เป็นหนี้จำเลยที่ 2  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือทวงหนี้ไปยังผู้ร้องอาจจะไม่ชอบด้วยกฎหมายและผู้ร้องไม่  
จำต้องชำระหนี้ตามหนังสือยืนยันหนี้ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ส่วนการที่  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องได้รับเงินสดจำนวน 500,000  
บาท จากนายบุญชู พงษ์มงคลสาม ซึ่งได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ 2 ให้เบิกเงินจากบัญชีธนาคารของ  
จำเลยที่ 1 ไปให้ผู้ร้องโดยผู้ร้องเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับไว้ นั้น เป็นเพียงคำคัดค้านของ  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยอมรับในประเด็นที่คัดค้าน ทั้งไม่ปรากฏด้วยว่า  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้คัดค้านได้อ้างส่งเอกสารใด ๆ ต่อศาลพอที่ศาลชั้นต้นจะใช้เป็นหลักฐาน  
ในการมีคำสั่งให้งดสืบพยานผู้ร้อง และศาลฎีกาเรียกสำนวนการสอบสวนของ  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และสำนวนที่เกี่ยวข้องมาตรวจดูได้ความว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้  
หลักฐานการเป็นหนี้รายนี้จากสำนวนคดีล้มละลาย หมายเลขแดงที่ ล.287/2528 ของศาลชั้นต้น  
ซึ่งโจทก์ในคดีดังกล่าวฟ้องขอให้นายปรีชา สีโรส เป็นบุคคลล้มละลาย นายปรีชาเป็น  
กรรมการผู้จัดการบริษัทจำเลยที่ 1 ส่วนจำเลยที่ 2 เป็นกรรมการของจำเลยที่ 1 นายปรีชานำเงิน  
ของจำเลยที่ 1 จำนวนมากหลบหนีไป จำเลยที่ 2 จึงให้นายบุญชู พงษ์มงคลสาม ไปเบิกเงินจำนวน  
500,000 บาทจากธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขาราชเทวี บัญชีเลขที่ 3788ซึ่งเป็น  
บัญชีเงินฝากของจำเลยที่ 1 เพื่อใช้จ่ายในกิจการบริษัทจำเลยที่ 1 ไปก่อน แล้วจำเลยที่ 2  
หลบหนีไป ต่อมานายบุญชูนำเงินดังกล่าวไปให้ผู้ร้องลงชื่อรับไว้ ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้หาก  
ศาลชั้นต้นพิจารณาได้ความย่อมมีปัญหาที่ศาลชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยว่าสิทธิเรียกร้องที่  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเรียกร้อง ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 119 นั้น  
เป็นสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ 2 หรือของจำเลยที่ 1 เพราะผู้ร้องปฏิเสธว่ามีได้เป็นหนี้จำเลยที่ 2  
ข้อที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ มาตรา 119 ได้กำหนดให้ศาลเป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้ร้องมีหน้าที่นำสืบก่อน  
ตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดและผู้ร้องยังติดใจอ้างเอกสารซึ่งยังไม่ปรากฏเข้าสู่สำนวนศาลแต่อย่างใด  
ศาลชั้นต้นจึงไม่มีข้อเท็จจริงใดที่จะสั่งว่าเอกสารดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี และหากได้เอกสาร  
ดังกล่าวมาแล้วผู้ร้องไม่มีพยานอื่นอีกต่อไป หน้าที่นำสืบต่อไปย่อมเป็นของ  
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการที่จะพิสูจน์ให้ได้ตามประเด็นที่ตนยกขึ้นคัดค้านคำร้องของผู้ร้อง  
ศาลจึงจะวินิจฉัยว่าจะยกคำร้องของผู้ร้องหรือไม่ ฉะนั้น การที่ศาลชั้นต้นงดสืบพยานเพราะผู้  
ร้องแถลงไม่ติดใจสืบตัวผู้ร้องแต่ยังติดใจสืบพยานเอกสารซึ่งเป็นสาระสำคัญในการปฏิเสธหนี้ของ  
ผู้ร้องจึงเป็นการไม่ชอบพิพากษายกคำสั่งของศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้น  
ดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ นับแต่ให้เรียกเอกสารตามที่ผู้ร้องอ้างและดำเนินกระบวนการ  
ต่อไปแล้วมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี.

## องค์คณะ

ประจักษ์ พุทธิสมบัติ · สวิน อักษรายุธ · จรัส อุดมวรชาติ

